

Utvärdering av forskningen vid Institutionen för kultur och samhälle, Högskolan i Dalarna

2023-09-06

Innehållsförteckning

SAKKUNNIGKOMMITTÉ.....	1
SAMMANFATTNING	1
METOD OCH GENOMFÖRANDE.....	2
1. KUNSKAPSOMRÅDET	2
SEMINARIEMILJÖERNA	4
<i>Humaniora</i>	4
<i>TICS</i>	5
<i>Audiovisuella seminarier</i>	6
<i>Näringsliv och samhälle</i>	7
<i>Arbetsvetenskap</i>	7
<i>Turism (CeTLer)</i>	8
2. FÖRUTSÄTTNINGAR: ORGANISATION OCH RESURSER	9
3. FORSKNINGENS GENOMFÖRANDE, RESULTAT, GENOMSLAG OCH PROFESSIONSRELEVANS.....	10
3.1 <i>Genomförande</i>	10
3.2 <i>Resultat</i>	11
3.3 <i>Genomslag och professionsrelevans</i>	13
4 FORSKNINGENS RELATION TILL UTBILDNING INKLUSIVE FORSKARUTBILDNING	14
<i>Forskningens relation till utbildning på grund nivå och avancerad nivå</i>	14
<i>Forskarutbildningens betydelse för forskningsverksamheten</i>	14
5 SAMVERKANSARBETE OCH SAMHÄLLSSPRIDNING.....	15
6 SAMMANFATTANDE REKOMMENDATIONER OCH KOMMENTARER.....	16

Sakkunnigkommitté

Lena Abrahamsson, professor, arbetsvetenskap, Luleå tekniska universitet (ordf.)

Erika Andersson Cederholm, professor, tjänstvetenskap, Lunds universitet

Markus Fiedler, professor, teknik och estetik, Blekinge tekniska högskola

Martin Karlsson, docent, Statskunskap, Örebro universitet

Peder Thalén, professor, religionsvetenskap, Högskolan i Gävle

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning av forskningsverksamheten vid Institutionen för kultur och samhälle (IKS) är att institutionens forskning är stark, både inomvetenskapligt och samhällsrelevant, men ojämn där de olika ämnena har olika styrkor och svagheter. De sex seminariemiljöerna innehåller aktiva forskningsämnen med god medverkan i externa forskarnätverk och samverkan med omgivande samhälle. De varierar i vilken grad de lyckats erhålla externa forskningsmedel, publicera artiklar och anställa doktorander. Några av grupperna är etablerade forskarmiljöer, andra är under uppbyggnad. Det finns goda förutsättningar för fortsatt utveckling av forskningen. Det kan krävas strategiska satsningar baserat på de olika forskningsmiljöernas

olika behov. Resursfördelningssystemet behöver förtydligas och det kan finnas behov av att ompröva systemet för att möjliggöra att etablerade forsknings- och forskarutbildningsmiljöer kan fortsätta utvecklas, stimulera ökad samverkan mellan institutionens forskare och göra riktade stödinsatser för att bredda forskningsdeltagandet för att inkludera fler forskare och skapa kompletta forskningsmiljöer i flera av institutionens ämnen.

Metod och genomförande

Granskningskommittén har som underlag för sin utvärdering analyserat ett skriftligt underlag bestående av en självvärdering av forskningsverksamheten vid Institutionen för Kultur och samhälle (IKS) vid Högskolan i Dalarna för åren 2018–2022 (2023-04-17), en bibliometrisk sammanställning, publikationslistor samt personallista med fördelning interna medel, externa medel, tid mm (samtliga dessa för åren 2018–2022). Dessutom har vi fått hjälp av en organisationsbeskrivning av Högskolan i Dalarna och IKS samt en sammanfattande beskrivning av Högskolan i Dalarna (april 2023). Som ett komplement till det skriftliga materialet har granskningskommittén genomfört intervjuer på plats vid högskolans campus Falun, campus Borlänge och Mediehuset 23–24 maj 2023. Företrädare för de sex seminariemiljöerna, doktorander vid IKS samt med institutionsledningen intervjuades. Granskningskommittén har haft särskilt fokus på förutsättningar för forskningsverksamheten vid IKS.

Utgångspunkter för granskningskommitténs arbete kan hittas i dessa dokument:

- 1885 Anvisningar till extern sakkunnigkommitté (2022-09-21).
- 1885 Mall för självvärderingstext (2022-09-21).
- Vägledning för utvärdering och uppföljning av forskningsverksamheten vid Högskolan Dalarna (2022-06-15).
- Regler för utvärdering och uppföljning av forskningsverksamhet vid Högskolan Dalarna (2022-01-19).

1. Kunskapsområdet

Självvärderingen och intervjuerna ger en positiv bild av den forskning som bedrivs på *Institutionen för kultur och samhälle* (IKS) och vi ser en god potential att den kan fortsätta att utvecklas. Alla forskningsämnen, var för sig, fungerar bra på sina villkor, även om det till viss del är ojämnt. Vissa ämnen är etablerade och självgående när det gäller forskning medan andra kan behöva mer tid och stimulans. Forskningen inom IKS bedrivs vid 14 forskningsämnen som är indelade i fyra avdelningar. Varje avdelning fungerar som bas för två-fyra forskningsämnen.

I självvärderingen beskrivs forskningen som att den bedrivs i sex seminariemiljöer¹ med en delvis annan blandning av ämnen än avdelningarna. Se tabellen nedan. De sex seminariemiljöerna skapades 2021 då *Institutionen för kultur och samhälle* (IKS) bildades. Några av seminariemiljöerna är etablerade grupper (Arbetsvetenskap, CeTLER, TICS och Audiovisuella studier), medan andra blev mer nyskapade (Humaniora och Näringsliv och samhälle).

---

¹ På websidan (2023-06-01) kallas seminariemiljöerna för forskargrupper, vilket kanske är ett namn som lite bättre beskriver vad det är och tydliggör skillnaden till den vanliga seminarieverksamheten. Ytterligare en notering är att det var svårt att hitta och förstå hur forskningen vid IKS är indelad och vad den handlar om via information på högskolans websida.

Avdelningen Humaniora

Forskningsämnen:

- Historia
- Religionsvetenskap
- Filosofi

Seminariemiljöer:

Humaniora
Historia, Religionsvetenskap och Filosofi

- Statsvetenskap

Transition, identitet och civilsamhälle (TICS)
Statsvetenskap och Sociologi

Avdelningen Medier

Forskningsämnen:

- Bildproduktion
- Ljud- och musikproduktion

Seminariemiljöer:

Audiovisuella studier
Bildproduktion och Ljud- och musikproduktion

Avdelningen Näringsliv och företagande

Forskningsämnen:

- Företagsekonomi
- Nationalekonomi
- Rättsvetenskap

Seminariemiljöer:

Näringsliv och samhälle
Företagsekonomi, Nationalekonomi och Rättsvetenskap

Avdelningen Regionala studier

Forskningsämnen:

- Arbetsvetenskap
- (Personal- och arbetsliv?)

Seminariemiljöer:

Arbetsvetenskap
Arbetsvetenskap (och Personal och arbetsliv?)

- Turismvetenskap
- Kulturgeografi

Centrum för besöksnäringforskning (CeTLer)
Turismvetenskap och Kulturgeografi

- Sociologi

Transition, identitet och civilsamhälle (TICS)
Statsvetenskap och Sociologi

Sakkunnigkommittén ser det som mycket positivt att ett ämne eller en grupp ämnen har en aktiv seminarieverksamhet gemensamt som fungerar som flexibel, inkluderade och öppen mötesplats. Det är mycket bra för samverkan inom och mellan forskningsämnen (och mellan avdelningar och institutioner) och för att utveckla kvalitet, nytänkande, tvärvetenskap och relevans i forskningen. Det lösa och dynamiska som karakteriserar ett seminarium kan vara en viktig bas för det lustfyllda inom forskningen. Detta är något som IKS bör fortsätta att stimulera.

I självvärderingen beskrivs forskningen som att den bedrivs i sex seminariemiljöer. Vid intervjuerna med representanter från seminariemiljöerna lyftes dock inte seminariemiljöerna fram som bas för forskningen utan dessa sågs mer som traditionella seminarier med föreläsningar och diskussioner (och som grund för tvärvetenskaplig samverkan). Det var främst ämnena som beskrevs som bas för forskningen, detta gällde särskilt de etablerade forskningsgrupperna, och i viss mån även avdelningarna. Sakkunnigkommittén hade även till viss del svårt att få en översikt av forskningen via seminariemiljöerna. Detta leder till funderingen att en seminarieverksamhet kanske inte fungerar bra för att leda, organisera, beskriva, följa upp och utvärdera forskningsverksamheten. Vi ser framför allt att det kan finnas utmaningar i att både aktiva och etablerade forskargrupper och den mer lösa och dynamiska seminarieverksamheten hamnar under samma begreppsliga paraply "seminariemiljö" då forskargrupp och seminariemiljö inte nödvändigtvis sammanfaller. De olika typerna av grupper och miljöer har troligtvis olika behov av stöd och resurser. Vi menar att det kan vara viktigt att synliggöra detta, samt att det borde vara möjligt att genomföra "stöd utifrån förutsättningar" utan att äventyra strävan efter en mer integrerad gemensam forskningsmiljö vid institutionen.

Seminariemiljöerna

Nedan följer vår beskrivning och bedömning av seminariemiljöerna och där vi främst fokuserat på forskningsverksamheten och förutsättningar för det:

Humaniora

I Avdelningen för humaniora ingår ämnena filosofi, historia, religionsvetenskap och statsvetenskap. Humaniora har bra publiceringsstatistik, under perioden 2018–2022 hade de den totalt högsta antalet publikationer på IKS. De har även haft bra utfall när det gäller att attrahera externfinansiering till forskningsprojekt även om omfattningen gärna hade kunnat vara större relativt gruppens storlek. I Avdelningen för humaniora ingår ungefär 30 forskare totalt. Enligt registerutdrag från december 2022 har ämnet filosofi 1 lektor och 1 adjunkt, ämnet historia 8 lektorer, ämnet religionsvetenskap 1 professor (för närvarande även proprefekt), 6 lektorer och 2 adjunkter och statsvetenskap 1 professor, 5 lektorer och 2 adjunkter. Andelen adjunkter är därmed rätt liten (5 personer av totalt 27 anställda), vilket kan ses som en styrka rent kompetensmässigt. Däremot är andelen professorer låg jämfört med exempelvis Avdelningen för regionala studier som december 2022 hade sex professorer. I institutionens ledning och i andra delar av högskolans organisation finns ytterligare personer som ämnesmässigt hör till någon av de fyra avdelningarna och som därför inte syns i sammanställningen (exempelvis institutionens prefekt samt högskolans prorektor). I seminariemiljön Humanioraseminarieriet är inte statsvetenskapen inräknad, utan den ingår i stället i miljön TiCS. Humanioraseminarieriet, som bildades 2021, har ingen egen doktorand. Dock finns en doktorand vid lärarutbildningen som är knuten till seminariemiljön. Enligt självvärderingen har seminariemiljön en bred kontaktyta bland högskolans forskare, ca 30 personer från tre av Högskolans institutioner finns på utskickslistan. Vid intervjun framkom att seminarieriet brukar ha 10–15 deltagare och att mötena är tre timmar långa.

En central problematik som kom upp till ytan under intervjun rörde två möjliga framtida scenarier, ett positivt och ett negativt. Humaniora har tidigare haft en stark ställning vid Högskolan genom att utgöra "hjärtat" i lärarutbildningen. De kommande beslut som rör lokalisering (Borlänge vs Falun) och inriktningen på en forskutbildningsrätt vid IKS riskerar att ge humaniora en

marginaliserad roll vid Högskolan. Om lärarutbildningen och IKS hamnar i skilda städer så att de rumsligt separeras från varandra, och om forskarutbildningsrätten får en profil med tyngdpunkt i den forskning som bland annat bedrivs vid Avdelningen för regionala studier (arbetsvetenskap, turismvetenskap m fl) kan humanioras ställning försvagas. Det positiva scenariot är en framtid där tillhörigheten till både IKS och lärarutbildningen skulle kunna utgöra två starka ben. En flytt till Borlänge skulle också om allt går väl kunna bli en nystart. Vid intervjun var det dock oron för det negativa scenariot som dominerade.

Mot bakgrund av Högskolans målsättning att forma IKS till en komplett miljö med egen forskarutbildning kan det finnas behov av en översyn av kompetensförsörjningen när det gäller de ämnen som ingår i Avdelningen för humaniora. Det kan exempelvis handla om tillsättandet av nya tjänster med inriktning på hållbarhet (självvärderingen lyfter fram på s. 30 hur humaniora skulle kunna fördjupa hållbarhetsperspektiven), och ett särskilt meriteringsprogram för att öka andelen befordrade professorer. Detta skulle möjliggöra att avdelningen/miljön bättre kan medverka i utveckling av institutionens planerade forskarutbildning samt bidra till att göra IKS till en mer homogen forskningsmiljö (vilket också indirekt innebära en förstärkt roll inom lärarutbildningen).

TICS

Seminariemiljön Transition, Identitet och Civilsamhälle (TICS) består av 10–12 forskare (varav en professor) från ämnena statsvetenskap och sociologi. TICS är en av institutionens äldsta (formerad 2013) seminariemiljöer. Självvärderingen framhåller TICS som en sett till sin storlek, livaktig och framgångsrik miljö med hög grad av publicering och extern såväl som intern forskningsfinansiering.

Intervjun (med Thomas Sedelius, professor i statsvetenskap) ger bilden av att TICS framför allt organiseras kring det gemensamma seminariet snarare än att fungera som en sammanhållen forskningsmiljö. Seminariemiljön saknar enligt intervjun en formell struktur och ett tydligt ledarskap. Forskningen utvecklas och sker i stället i stor utsträckning i ämnena, inte sällan i relation till mindre grupperingar, eller enskilda forskares intresseområden. Samtidigt framhålls TICS så som viktig för att skapa ett "vi" och en sammanhållning i ämnena som ingår i miljön.

Intervjun ger sken av att miljöns "litenhet" leder till en rad utmaningar. Den innebär en utmaning för kompetensförsörjning då kompetensmässiga hål riskerar att skapas i miljön. Vidare är miljöns begränsade storlek ett bidragande skäl till att dess forskare i hög grad är beroende av externa forskningsnätverk. I detta avseende har flera av miljöns forskare varit framgångsrika. Detta är exempelvis tydligt inom forskningsområdena semipresidentialism och civilsamhällesforskning inom vilka nationella och internationella forskningssamarbeten utvecklats och miljöns forskare intagit centrala positioner i sina respektive forskningsfält.

En ytterligare utmaning som framträder är relationen mellan individ och grupp inom TICS. Som tidigare beskrivits är forskningsverksamheten i stor utsträckning knuten till enskilda eller mindre kluster av forskare med specifika forskningsinriktningar. Avståndet till en sammanhållen forskningsmiljö betraktas därför som relativt långt. Vidare framhålls i intervjun en kritisk inställning till att allokera mer resurser och ansvar till miljön snarare än till individuella forskare. Detta inte minst till bakgrund av att detta skulle riskera att leda till mer administrativ börda.

Vår bedömning är att TICS är en välfungerande seminariemiljö med ett livaktigt seminarium som utgör en viktig arena för kunskapsutbyte. Samtidigt förefaller denna form av lösare organisering tjäna miljöns bredd av forskningsinriktningar väl. Ytterligare integrering av TICS i syfte att skapa en mer sammanhållen forskningsmiljö skulle riskera att göras på bekostnad av denna bredd.

Audiovisuella seminariet

I slutet av 2022 omfattade det audiovisuella seminariet 2 professorer (varav en emerita och en konstnärlig), 3 docenter (varav en för närvarande även är proprefekt, samt en är gästprofessor) och 16 universitetslektorer (varav 3 konstnärliga och en biträdande), dock inte någon med doktorandanställning (även om en adjunkt och en konstnärlig lektor bedriver forskarutbildningsstudier, s 19 i självvärderingen). Den totala personalresursen uppgår till 3,40 personår i forskningsverksamhet. Jämfört med andra seminarier förefaller antalet professorer och docenter vara lågt, vilket har en direkt begränsande effekt på tilldelningen av interna forskningsmedel. Seminariet är knytet till en undervisnings- och tekniktung verksamhet som "utgör en blandning av beprövad erfarenhet, olika vetenskapliga perspektiv och konstnärliga uttryck syftande mot olika verksamhetsområden inom medieproduktion" (Självvärderingen, s. 25). Det påpekas också "att miljön saknar en professor med huvuduppgift att leda och utveckla verksamheten forskningsmässigt." (s. 10) samt utmaningen "att rekrytera vetenskapligt skolad kompetens... särskilt med ett produktionsperspektiv" (s. 10).

Intervjun med Thomas von Wachenfeldt och Rikard Lindell (både inom ljud- och musikproduktion) utgick från seminarieverksamheten, som upplevs som nyttiga för den egna forskningen. Seminariet stödjer forskarna genom skrivartreffar, bl.a. kring ansökningar och audiovisuella es-säer. Dock utgör tidsbrist ett hinder för deltagande. Själva audiovisuella ämnet upplevs som spretigt p.g.a. forskarnas specifika intressen. Medelstillsdelningen från högskolans interna forskningsmedel ger en viss effekt på forskningen, men upplevs dock som spridda skurar och inte publikationsfrämjande i någon högre grad. För att komma upp i vettiga volymer behövs det externfinansiering, eller specifika satsningar som en gästprofessor (docent med 0,25 personår).

Kopplingar finns mot humanioraseminariet, som genom deltagande i varandras seminarier ger orientering om andra forskares arbeten samt perspektivet att på sikt bygga en forskningsmiljö. Forskningsstödsfunktionen anses dock inte vara tillräckligt ännu (s. 6), utan att den saknar konkretisering och en tydlig roll. Att forskningsstödet grundar sig mest på personliga erfarenheter upplevs som riskabelt. Forskarna har dock goda kontakter med forskningsfinansiärer och använder andra universitets "väloljade" stödfunktioner, t.ex. vid före detta arbetsplatser. Forskarna underströk betydelsen av olika typer av forskningsnätverk (såsom Svenska Medieproduktions-Akademier SMEA), som ger inspiration, tillgång till kompetens och återkoppling samt möjlighet till forskarutbildning och forskningsmiljöbygge.

Att samla seminariets forskningsverksamhet under ett medieproduktionsparaply känns rätt i tiden, eftersom det finns brist och behov på inter- och nationellt plan. Medieproduktion (med sina forskningsfrågor och -metoder) har en omfattande samlingspotential, t.ex. genom samarbete inom SMEA. En sådan samling skulle behövas för att få en kritisk massa av gemensamma forskningsaktiviteter inom seminariet. För att förverkliga en motsvarande strategi behövs det

dock mer personalresurser, även utöver den nyrekryterade professorn som ska leda denna utveckling. Det finns många docenter och lektorer inom den kreativa audiovisuella miljön som skulle kunna bidra till en sådan utveckling, såvida det finns utrymme i deras tjänster samt tillräckligt stora incitament för att främja det individuella engagemanget. Miljön som finns i och runt Mediehuset i Falun erbjuder optimala förutsättningar för en sådan kraftsamling i medieproduktionens tecken.

Näringsliv och samhälle

Denna miljö som omfattar forskningsämnena Nationalekonomi, företagsekonomi och rättsvetenskap är en av de nyskapade i och med bildandet av institutionen för ett år sedan. Det är en relativt stor miljö med 26 anställda varav 11 disputerade, 1 gästprofessor, 3 doktorander och 11 adjunkter. Den nya och aktiva seminarieverksamheten verkar ha skapat mer fokus på forskning och en positiv förväntan på samverkan. De ser stora möjligheter för ökad tvärvetenskaplig samverkan. Seminarieverksamheten är aktiv med många träffar och högt deltagarantal. I intervjuerna påtalades dock en upplevelse om att koordinering med övriga seminariemiljöer inom institutionen saknas. Den forskning som görs inom de ämnen som ingår i miljön har regional relevans för t.ex. Trafikverket med huvudkontor i Borlänge samt lokala energibolag såsom Borlänge energi och Stockholms energi. Delar av gruppen är duktiga på att publicera. En utmaning som gruppen lyfter fram i såväl självvärderingen som intervjuerna är externfinansieringen av forskningen. De har kontinuerligt arbete med att skriva ansökningar som tyvärr inte beviljas i tillräcklig hög nivå. Gruppen beskriver även sig själv som uppdelad på många smågrupper och påtalar att ekonomiämnena och forskning relaterad till ekonomiämnena delvis har splittrats upp mellan institutioner, vilket försvårar arbetet med att bygga upp en kritisk massa i forskningen.

Arbetsvetenskap

Forskningen inom Arbetsvetenskap sker inom ämnet Arbetsvetenskap (som är en av de etablerade forskningsmiljöerna vid institutionen) och har de senaste åren blivit mer akademiskt förankrat med en ökad aktivitet (och framgång) när det gäller forskningsfinansiering och extern samverkan. Det finns också bra samverkan med Turism. Vid intervjuerna framkom att en forsknings- och samverkanskultur har utvecklats och forskarna är bra på att söka externa medel. Dessa förändringar kommer troligen från att det blivit fler seniora forskare men också från strategiskt förändringsarbete i att bygga upp en miljö. Gruppen har de senaste åren arbetet med denna nyorientering, exempelvis via ämnesdagar och seminarier. Innehållsmässigt har det skett ett skift från fysisk arbetsmiljö till tjänster och koppling till kommuner och regionen. Andra exempel är verksamheten inom CELEDA (Centrum för ledarskap) med forskningsledd utbildning inom offentliga verksamheter, detta skulle kunna utvecklas till att bli mer forskning. Gruppen har även arbetet med en KKS-ansökan med fokus på industrins gröna omställning. En utmaning som gruppen har är publiceringar och framför allt artiklar i vetenskapliga tidskrifter.

Arbetsvetenskap är ett centralt ämne inom institutionens omstartade arbete med att söka examensrätt för utbildning på forskarnivå och ämnet ser det som en viktig förutsättning för sin fortsatta utveckling. Arbetsvetenskaps ämnesföreträdare Annika Vänje leder arbetet med att skriva ansökan. Ett viktigt led i detta var att forma ett sammanhållet område med en sorts tematisk helhet/röd tråd som även inkluderade tillräcklig grad av handledarresurser och erfarenhet av forskarutbildning. Detta arbete har skett i olika omgångar med seminarier och utskick om frågor/teman till medarbetarna. Det tema som arbetats fram är *Hållbara samhällen och organisationer*. Medverkande forskningsämnen är Turism och Arbetsvetenskap.

Ämnet är relativt litet, det har 12 anställda varav fem disputerade, två seniorprofessorer, två doktorander och tre adjunkter. Ämnet är sårbart eftersom det är mycket arbete som ska fördelas på få personer. Rekrytering är en utmaning och behöver troligen en långsiktig satsning och välvillig inställning från högskolan, vilket verkar finnas. Liksom andra ämnen kämpar Arbetsvetenskap med balansen mellan forskning och undervisning eftersom de har tidskrävande undervisning.

Turism (CeTLeR):

En samlad seminariemiljö inom Turism har funnits sedan 2009. 2016 bildades Centrum för besöksnäringens forskning (CeTLeR), vilket samlar den turismvetenskapliga och kulturgeografiska forskningen. Forskargruppen består av 15 forskare (varav två professorer och fyra doktorander). Det är en etablerad och fungerande forskargrupp som har regelbundna ämnesgruppsmöten.

Forskningen är tvärvetenskaplig med perspektiv hämtade från kulturgeografi, företagsekonomi, nationalekonomi, arbetsvetenskap, sociologi och beteendevetenskap. Utveckling av destinationer och besöksnäring i landsbygdsregioner är ett centralt forskningsområde, exempelvis entreprenörskap och landsbygdsutveckling, hållbart turismresande och infrastrukturplanering, naturturism och destinationsutveckling. Turism har också samarbete med arbetsvetenskap, kring projekt om arbetsvillkor inom besöksnäringen. Vid intervjun framkommer att besöksnäringen och turism lyfts fram som en viktig del av kärnan på Institutionen för kultur och samhälle vid Högskolan i Dalarna. Området har fungerat som ett nav för flera forskningsområden, dels som forskningsämne (turismvetenskap), dels som "studieobjekt" för andra forskningsämnen (transport, arbetsvetenskap).

Turism tycks vara en miljö där forskning och undervisning går hand i hand och förstärker varandra. Kurser utvecklas utifrån forskningsresultat och metoder, och det finns för närvarande en ansökan om en master i turism. Intervjun förstärker bilden av en forskningsmiljö som strategiskt arbetar mot att stärka miljön genom att även inkludera en forskarutbildning. Seminariemiljön har varit mycket framgångsrik i att erhålla externa forskningsmedel, från många olika typer av forskningsråd, stiftelser och myndigheter. Den största delen av forskningen finansieras av externa medel och används strategiskt för att bygga upp gruppen. Seminariemiljön har också en etablerad samverkanskultur med omgivande näringsliv och i intervjun blir det tydligt att de får många förfrågningar om samarbeten. De har ansökt om att bli en KK-profil. De har rekryterat internationellt och tycks ha ett etablerat internationellt och nationellt nätverk. De har doktorander inom miljön, men som är inskrivna vid andra lärosäten. Det tyder ytterligare på ett etablerat nätverk nationellt.

Sammanfattningsvis är Turism en livaktig, etablerad och stark forskningsmiljö, med en relativt stor andel seniora aktiva forskare. Den största utmaningen för miljön är bristen på egen forskarutbildning. Att erhålla examensrätt för forskarutbildningen i framtiden framstår som viktigt för att kunna bibehålla en robust forskningsmiljö inom Turism.

2. Förutsättningar: organisation och resurser

Institutionen och seminarierna finns på två campus i Borlänge och Falun, samt Mediehuset i Falun. I vår utvärdering stöter vi på olika åsikter kring denna geografiska uppdelning men också idéer om att använda detta på ett strategiskt sätt, exempelvis genom att testa nya former av hybrida och hållbara distansmöten. Högskoleövergripande resurser är bibliotek, personal, utredningsstöd, språkstöd, etikstöd, juridiskt stöd, datalagring samt ekonomistöd. De delar som upplevs mer bristfälliga och under uppbyggnad är IT-stöd till forskningen, forskningsstöd samt finansieringsstöd.

Seminarieverksamheten finansieras med 10 KSEK per deltagare och år från institutionen. I intervjuerna framkommer att tilldelningen av seminariespecifika medel upplevs som rimlig för en seminarieverksamhet men också förhållandevis låg eftersom den inte möjliggör större gemensamma och strategiska aktiviteter för att bygga upp en forskningsmiljö.

Forskningsverksamheten finansieras av både externa och interna medel. Institutionens del av de högskoleinterna forskningsmedlen (som främst kommer från de statliga anslagen som fördelas via den centrala linjeledningen till institution/prefekt) uppgår till 20–21 MSEK per år för hela institutionen. Under perioden 2018–2022 förhåller sig externa till interna medel som 56:94 vilket motsvarar en externfinansieringsgrad på 37%. Detta visar att de interna medlen spelar en relativt stor roll för forskningsverksamheten. De interna forskningsmedlen fördelas ut till 77 anställda totalt. IKS har ett resursfördelningssystem för de interna forskningsmedlen som innehåller två delar: 1) fördelning av procent till individer som har vissa befattningar (professorer får 30% och docenter får 5%) och 2) fördelning till individer baserat på ett söksystem där individer (även lektorer) får ansöka om "forskningstid" (vanligen 10%) från institutionen.

Upplevelsen och erfarenheterna av det interna fördelningssystemet av medel för forskningstid tycks vara neutralt eller försiktigt positivt med argument som rör forskningsfrihet och förnyelseförmåga. Systemet anses möjliggöra forskning för individer (och därmed forskningsämnen) som inte har någon större forskningsverksamhet. Det ses också som ett sätt att kanalisera medel till de individer som har goda forskningsidéer och tar initiativ i forskningsverksamheten. Men några mer negativa funderingar kom fram i intervjuerna. De flesta kommentarerna handlade om att den extra tid för forskning som de sökbara pengarna möjliggör är relativt begränsad, den ger möjlighet till "sommarforskning", som någon uttryckte vid en intervju. Den är inte tillräcklig för att lektorer och docenter ska ha bra möjligheter att bygga upp egen forskningsverksamhet och forskningskarriär. Det blir smått och kortsiktigt när individer får procent och söker timmar ett år i taget. Speciellt för lektorerna innebär tilldelningsmodellen osäkerhet från år till år om forskningsmedel över huvud taget blir beviljade eller inte. I intervjuerna framkom även kommentarer att söksystemet upplevs onödigt arbetskrävande och administrativt belastande. Systemet verkade inte heller vara transparent och forskande personal och forskargrupper upplevde det otydligt om vilka möjligheter de har att påverka fördelningen av institutionens del av högskolans interna forskningsmedel.

Ett dilemma, som sakkunnigkommittén noterar, med den nuvarande fördelning av interna forskningsmedel till individer är att den främjar enstaka forskares aktiviteter snarare än strategiska satsningar. När det gäller fördelningen av procent till vissa befattningar framkom i intervjuerna önskemål att forskningsmedlen inte ska vara öronmärkta utan borde kunna fördelas

inom forskargrupper, till exempel genom att de 30% som nu går till individuella professorer skulle kunna fördelas till andra juniora forskare, ifall externa medel erhålls. I dagsläget måste doktorander finansieras externt (och dessutom skrivs in på andra lärosäten i brist på egna examinationsrättigheter). Det vore kanske bättre att få en större mängd medel till ämnet att dela på för att tillsammans bli starka. En mer flexibel fördelning kan vara en möjlighet att bättre kunna strategiskt utveckla forskningsmiljöer och forskningsområden.

Institutionen har 77 lärare/forskare och doktorander med totalt 23,25 personår i forskningsverksamheten. I självvärderingen säger sig institutionen vara "förhållandevis väl försedd med vetenskaplig kompetens". Andelen 60% disputerade lärare samt i genomsnitt två befordringar till docent per år bekräftar bilden. I slutet av 2022 fanns det 38 universitetslektorer (varav 3 konstnärliga och 1 biträdande) med 8 personår totalt i forskningsverksamheten, 18 docenter med totalt 5,2 personår i forskningsverksamheten, 8 doktorander med 4,84 personår i forskningsverksamheten, 9 professorer (varav 1 konstnärlig) med 3,58 personår i forskningsverksamheten, samt 4 övrig forskningsanknuten personal med 1,63 personår i forskningsverksamheten.

Om man i stället utgår från personår i forskningsverksamheten per anställd inom varje grupp, så ändras ovanstående fördelning: Per doktorand 0,61 personår, per övrigt forskningsanknuten personal 0,41 personår, per professor 0,40 personår, per docent 0,29 personår och per lektor 0,21 personår. Genomsnittet per anställd med forskningsanknytning blir 0,30 personår. För docenterna blir genomsnittet ungefär 0,30 personår, medan lektorernas genomsnitt ligger avsevärd lägre.

3. Forskningens genomförande, resultat, genomslag och professionsrelevans

3.1 Genomförande

De sex seminariemiljöerna är aktiva forskarmiljöer, men varierar i vilken grad de lyckats erhålla externa forskningsmedel och publicera artiklar. De olika seminariemiljöerna visar många exempel på forskares medverkan i olika samhällsuppdrag och externa nätverk, såväl inom som utanför akademien. Generellt sett tycks många vara framgångsrika på att samverka med omgivande samhälle och anlitas också till olika expertuppdrag. I självvärderingen framkommer att det från institutionens sida finnas en aktiv uppmuntran till nätverkande och samverkan. En del seminariemiljöer har exempelvis väletablerade kontakter med myndigheter, industri, regionala aktörer, vilket kan gynna såväl undervisning som samverkan i utveckling och forskning. Det kan också fungera som en hävstång för att söka forskningsmedel. Vissa seminariemiljöer verkar också ha goda kontakter med andra lärosäten, vilket exempelvis samverkan kring doktorandtjänster visar. Generellt verkar forskare från de olika miljöerna vara aktiva internt inom högskolan såväl som externt i olika kollegiala organ, med strategisk utveckling eller kollegiala granskningar och bedömningsgrupper. Det kan dock ha ett värde att skilja mellan olika slags samverkan, då samverkan med andra lärosäten och forskarnätverk kan ha en annan karaktär än samverkan med övriga aktörer i samhället. Forskare i de olika seminariemiljöerna tycks i olika utsträckning vara engagerade i externa forskarnätverk, och det framkommer vid några av intervjuerna att detta är mycket viktigt för att understödja en aktiv och framgångsrik forskning, genom ansökningar och gemensamma publikationer. De olika miljöerna varierar dock vad avser

t ex internationell samverkan, genomslag avseende publikationer och samverkan, vilket kan bero på enskilda forskares egna nätverk. Det är en form av nätverkskapital som inte alltid syns i ambitioner att öka nätverkande internt och med aktörer utanför akademien, men som vi i sakkunnigkommittén menar är viktigt att beakta, synliggöra och värna om.

Som framhålls i självvärderingen är forskningsframgångarna beroende av relativt få forskare, men som i en aktiv forskningsmiljö kan agera draglok. Dessa individer kan också vara stödjande för andra, i synnerhet ifall de seniora forskarna har en formaliserad forskningsledande roll. Professorerna har emellertid ingen specifik formaliserad roll i seminariemiljöerna, men varje seminariemiljö har en koordinator som sammankallar till möten och organiserar aktiviteter. Institutionen bidrar ekonomiskt med ett bidrag för den här typen av aktiviteter. Vid intervjuer har frågan kring seminariemiljöernas självbestämmande kring resurser tagits upp.

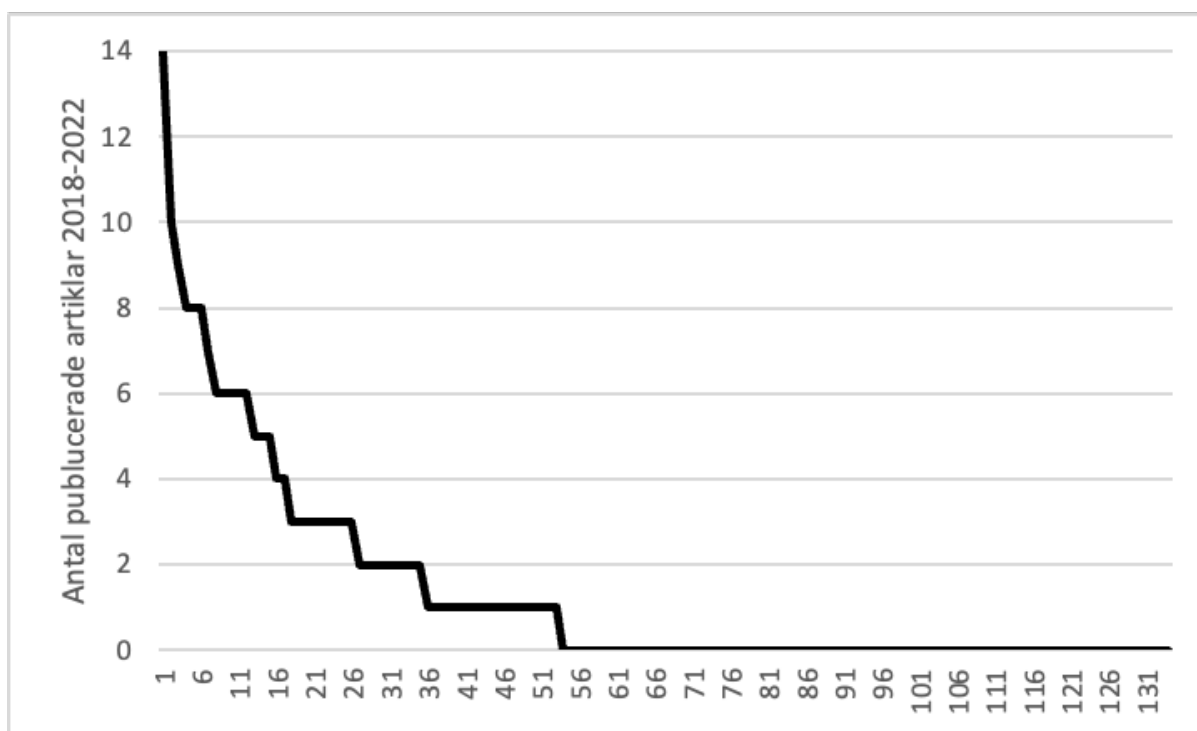
Samtliga sex seminariemiljöer har eller har haft doktorander, vilka företrädesvis har haft sitt huvudhandledare vid ett annat lärosäte. Många av de aktiva forskarna handleder dessutom doktorander vid andra lärosäten. Vid intervjun med företrädare för doktoranderna framkom att de är engagerade i sina respektive seminariemiljöer, men också vid andra lärosäten. Det upplevs ha för- och nackdelar, det finns en viss risk för splittring men kan även ge fler möjligheter och vara kompletterande. För de seminariemiljöer som är etablerade och har erhållit en kritisk massa av seniora forskare är det av stor vikt att en forskarutbildning etableras vid institutionen. För de miljöer som inte nått samma mognad är frågan om en forskarutbildning inte lika kritisk och för dem kan andra strategiska frågor vara av större vikt.

Ytterligare en reflektion som sakkunnigkommittén gör är att ojämnheten mellan forskargrupperna kan bli en utmaning när det gäller i institutionens målsättning med ökad samverkan och integrering inom institutionen. Å ena sidan kan samverkan med andra ämnen vara en bra hjälp in i forskningsprojekt för ett ämne som inte har så mycket forskning. Å andra sidan kan ett forskningsämne ha svårt att samverka med andra ämnen om det inte har något att ta med sig in i samverkan. Det kanske inte är självklart att små och nya ämnen direkt kan satsa på integrering utan kan troligen först behöva fokusera på att få upp en kritisk massa av egen forskning och mest vara med i koordinering med övriga ämnen på avdelningen och institutionen. De större och mer etablerade forskningsmiljöerna kan däremot ha mycket god hjälp av ökad samverkan och integrering. Varje enskild miljö behöver byggas utifrån sina förutsättningar och det kan vara bra att möjliggöra olika grader av integrering och koordinering.

3.2 Resultat

Självvärderingen och intervjuerna ger en positiv bild av den forskning som bedrivits på institutionen. I jämförelse med likartade institutioner vid andra högskolor har IKS forskare en komparativt stor publiceringsvolym. Denna volym har dessutom ökat under den period som undersökts (2018–2022). Vidare har den forskning som produceras ett starkt inomvetenskapligt genomslag vilket demonstreras av en hög citeringsgrad. Inom flera miljöer finns enskilda forskare som tillhör de mest citerade forskarna inom sina respektive fält. Därtill har volymen av extern forskningsfinansiering tydligt ökat. Därvidlag kommer denna utvärdering sätta fokus på potentiella utvecklingsområden och områden som presenterats som potentiella svagheter i självvärderingen samt i genomförda intervjuer.

En betydande del av den vetenskapliga publiceringen från institutionen är koncentrerad till ett fåtal framstående forskare. De tio mest publiceringsaktiva forskarna på institutionen står för mer än en tredjedel av publicerade vetenskapliga artiklar under perioden 2018–2022 (från underlaget Bibliometriska publikationsmått och sammanställningar 2018-2022 vid IKS, sid 6, RADU 2023).

Figur 1. Medarbetare vid institutionen rangordnade efter antalet publicerade vetenskapliga artiklar (2018–2022).

En övervägande majoritet av de anställda på institutionen har inte publicerat någon vetenskaplig artikel under perioden (se figur 1 ovan). Detta indikerar att det återstår stora utmaningar kring att göra fler medarbetare på institutionen forskningsaktiva. Samtidigt kan detta utfall tolkas som att det på institutionen finns omfattande kompetensresurser som i dagsläget inte utnyttjas i forskningsverksamheten.

Ett sätt att engagera en större bredd av forskande personal i forskningsverksamheten är genom forskningssamarbeten inom och över ämnes- och miljögränserna. Något som också understryks i självvärderingen. Här fastslås att institutionens erfarenheter visar ”att framgångsrika forskare kan fungera som draglok för att utveckla en mer stabil forskningsmiljö genom att locka och engagera juniora forskare och doktorander.” Forskningssamarbeten inom ämnena och seminarie-miljöerna kan utgöra en viktig form av vetenskaplig skolning.

I vilken utsträckning sådana forskningssamarbeten skett på institutionen har inte varit föremål för några analyser i självvärderingen eller i det bibliometriska underlag som delgivits oss. Våra kompletterande analyser av detta bibliometriska underlag indikerar dock att forskningssamarbeten inom institutionen i termer av samförfattande av vetenskapliga artiklar är relativt ovanliga. Endast 35 av 194 publicerade vetenskapliga artiklar innefattar två eller fler författare från

IKS (motsvande ca 19%). Flertalet av dessa artiklar är författade av två eller flera forskare inom samma ämne eller seminariemiljö.

Viktigt är dock att notera att en majoritet av de vetenskapliga artiklar som publicerats av institutionens forskande personal under perioden 2018–2022 har varit samförfattade. Detta dock med forskare från andra institutioner och lärosäten. Detta utfall understryker betydelsen av externa forskningsnätverk. Något som också uppmärksammats i flera av de intervjuer som genomförts med företrädare för institutionens seminariemiljöer och ämnen.

Den låga förekomsten av forskningssamarbeten (i termer av samförfattande av vetenskapliga artiklar) indikerar att det finns en outnyttjad potential för synergier mellan forskare inom institutionen. Institutionen kan på olika sätt stimulera till forskningssamarbete genom fortsatt och utvidgad stöd till seminariemiljöerna och genom riktade finansiella satsningar vidga till att stimulera samarbetsprojekt mellan flera forskare.

Att forskningssamarbeten (återigen definierat som samförfattande av vetenskapliga artiklar) över ämnes- och miljögränserna förefaller vara få kan uppfattas som en viktig utmaning. Detta inte minst då självvärderingen konstaterar att en kritisk nyckelfråga är ”hur forskare vid olika seminariegrupper lyckas skapa gemensamma forskningsprojekt över seminare-, ämnes och institutionsgränser.” Det pågående arbetet med att uppmuntra och stödja forskningsinitiativ som går över gränserna för seminariemiljöer och ämnen kan därför med fördel utökas.

Samförfattande av vetenskapliga artiklar är långt ifrån den enda formen av fler- eller tvärvetenskapligt samarbete. Det förekommer omfattande samarbete mellan forskare inom institutionen över ämnesgränserna som inte gett upphov till publicerade artiklar. Detta har synliggjorts i självvärderingen likväl som i intervjuerna. Sampublicering i andra publikationsformer än vetenskapliga artiklar (exempelvis antologiprojekt) såväl som gemensamma forskningsprojekt där forskningsresultat publiceras i separata publikationer kan nämnas så som återkommande exempel på sådana former för forskningssamarbete.

3.3 Genomslag och professionsrelevans

I självvärderingen och genom intervjuerna har flera goda exempel på genomslag och professionsrelevans av institutionens forskning delgivits oss. Forskare på institutionen har nått ett omfattande genomslag med sin forskning på flera olika sätt. Det kan handla om genomslag i media, praktisk tillämpning av forskningsresultat i olika verksamheter och samverkan mellan akademi och näringsliv, offentlig sektor eller civilsamhälle. Detta underlag av övertygande exempel är dock svårt att lägga till grund för en generell bedömning av forskningens genomslag och professionsrelevans. För att göra en sådan bedömning kan andra utvärderingsformer vara nödvändiga (se exempelvis Vetenskapsrådet, 2021)².

---

² Vetenskapsrådet (2021). *Quality and impact of research in political science in Sweden A pilot evaluation*. VR2108. Stockholm: Vetenskapsrådet.

4 Forskningens relation till utbildning inklusive forskarutbildning

Forskningens relation till utbildning på grund nivå och avancerad nivå

Beskrivningen i självvärderingen hävdar att det ofta finns en nära koppling mellan forskningsverksamheten vid IKS och de utbildningar på grund- och avancerad nivå som är placerade vid denna institution. Kopplingen kan antingen bestå i att undervisningen bedrivs av forskare som har erfarenhet av att handleda doktorander i vetenskaplig metod och ämnesspecifika frågor eller att forskare delar med sig av egen forskning – som exempel på det senare nämns den Audiovisuella miljön. Att det ibland är seniora forskare som undervisar är i sig en ytterligare koppling som också nämns. Av naturliga skäl är kopplingen mellan utbildning och forskning starkare på avancerad nivå. Det framgår också av självvärderingen att det endast i begränsad utsträckning förekommer att studenter på grund- och avancerad nivå ges möjlighet att engagera sig i forskningsverksamheten, men några exempel ges på vilka sätt detta vore möjligt.

En svårighet att bedöma i vilken grad institutionens forskningsverksamhet utövar inflytande på utbildningar på grundnivå vid IKS är att självvärderingen inte redovisas hur stor andel av denna undervisning som bedrivs av (icke forskande) adjunkter. Eftersom det ännu inte föreligger några masterutbildningar inom IKS är inflytandet på avancerad nivå begränsad till magisterprogram. Ett masterprogram brukar innebära ökade möjligheter för forskare att exempelvis bygga kursmoment utifrån egen forskning, vilket innebär att det finns utrymme för att i framtiden stärka relationen mellan forskning och undervisning på avancerad nivå om det tänkta antalet masterprogram skulle utökas. I ännu högre grad skulle detta stärkande gälla vid erhållandet av en forskarutbildningsrätt, men här är det ännu en öppen fråga om forskningen vid samtliga avdelningar skulle kunna bidra i lika omfattning eller om det främst är vissa institutioners forskning som skulle komma i fråga. Sakkunnigkommitténs rekommendation är att IKS utformar en strategi för hur studenter på grund- och avancerad nivå kan erbjudas en större delaktighet i seminariemiljöerna.

Forskarutbildningens betydelse för forskningsverksamheten

Vid IKS finns sammanlagt 41 doktorander som är inskrivna både vid Högskolan Dalarna och andra lärosäten. Doktoranderna är enligt dem själva viktiga i forskningsmiljön och de är engagerade i seminariemiljöerna. De verkar ha möjlighet att påverka och ha inflytande över innehållet i seminarierna. Här finns stor frihet. Lite olika åsikter finns i jämförelsen mellan seminariemiljön på Högskolan i Dalarna och det lärosäte där doktoranden är antagen. En kommentar var att miljöerna kompletterar varandra på ett positivt sätt. En annan kommentar var att litenheten på Högskolan i Dalarna ger sämre möjligheter till feedback. Ett behov av ökat samarbete mellan seminariemiljöerna vid Högskolan i Dalarna och exempelvis Stockholms universitet lyftes fram vid intervjun med doktoranderna. Men också att man borde knyta ihop seminariemiljöerna inom HumSam bättre. Doktoranderna pratade fritt och inga allvarliga "systemfel" påtalades frånsett att småskaligheten i sig skapar brister, till exempel en mindre kritisk massa. Men litenheten kan också ha fördelar i form av minskat avstånd och utesluter inte att en dynamisk miljö utvecklas. En kommentar från sakkunnigkommittén är att en del av doktoranderna bedriver sin utbildning inom ramen för en adjunktstjänst, vilket möjliggör en tryggad finansiering samt möjligheter till undervisning, men det riskerar samtidigt att förlänga doktorandperioden på ett sätt som kan upplevas negativt av doktoranden.

Enligt självvärderingen (s. 20) pågår en livlig handledarverksamhet vid IKS. Inom institutionen finns det 19 forskare som har handledningserfarenhet och av dessa har 4 huvudhandledarskap. Det framgår inte hur denna erfarenhet är spridd mellan olika forskarutbildningars värdinstitutioner (vid andra lärosäten), något som kan vara av betydelse vid en ansökan om forskarutbildningsrätt, men det är rimligt att anta att de ämnen och institutioner som härbärgerar flest av de aktiva doktoranderna vid IKS också har mest handledarerfarenhet från IKS knuten till sig. Den omfattande handledarverksamheten indikerar förekomsten av starka nätverk, som balanserar upp den annars något småskaliga miljön när det gäller forskarutbildning.

Självvärderingen lyfter fram IKS planer på att utveckla en miljö som är ”koherent nog att ansvara för forskarutbildning inom humaniora och samhällsvetenskap” (s. 26) med målet att ”inom det närmaste året lämna in en ansökan om examenstillstånd” (s. 27). Avsikten är alltså att förvandla IKS till en komplett och sammanhållen akademisk miljö. Vid intervjun med bland annat ledningen förstod vi att det i dagsläget förefaller finnas något motstridiga uppfattningar om hur detta ska genomföras i praktiken. En orsak till att en samsyn ännu inte är helt uppnådd är sannolikt ”institutionens breda forskningsfält och heterogenitet” (s. 31). En process behöver alltså äga rum där den heterogena miljön ska transformeras till en koherent sådan. Här krävs enligt självvärderingen ett strategiskt arbete på olika nivåer, som främst är tänkt att växa fram underifrån och drivas på av forskare med kreativa idéer.

En komplett forskningsmiljö för hela IKS är en god ambition och framställs som ett villkor för att söka examensrätt för en gemensam forskarutbildning. Samtidigt visar den heterogena miljön att strävan efter en komplett miljö bör ske på lång sikt och att olika forskarmiljöer kan spela olika roll i processen vid olika tidpunkter. Vid intervjuerna framkom att institutionen redan gjort en sådan bedömning och startat om ansökningsskrivandet genom att välja ut några miljöer (Arbetsvetenskap och Turism) som får arbeta med ansökan. Den nya ansökan är mer tematiskt sammanhållen och omfattar ca 75% av institutionens forskningsämnen. Vi anar dock en kommande utmaning i att involvera de andra avdelningarna (och seminariemiljöerna) i utvecklingsarbetet och att hänsyn tas till att varje miljö/avdelning behöver bygga verksamheten från sina egna förutsättningar och med olika tidtabeller. Frågan handlar delvis om hur uniform en komplett miljö behöver vara och om det finns olika sätt att bygga den.

Ett annat frågetecken handlar om IKS:s tolkning av konceptet komplett miljö. I en komplett miljö ingår ofta en masterutbildning som mellanled eller brygga mellan utbildning på lägre nivåer (grundnivå och magisterprogram) och forskarutbildning. En ansökan om masterutbildning inom turismutbildningen är inlämnad, men i övrigt förefaller tanken vara att masterutbildningar inte behöver ingå i den kompletta miljön. Hur ser bryggan ut till exempel mellan de ämnen som ingår i HU-avdelningen och den tänkta forskarutbildningsrätten?

5 Samverkansarbete och samhällsspridning

Denna fråga kom inte upp i någon större grad under intervjuerna, men självvärderingen beskriver att institutionens samverkan med det omgivande samhället är omfattande och förhållandevis väl fungerande. Kontakter med externa samverkanspartner är väl utbyggda och att samverkansarbetet gynnar utvecklingen av institutionens forskning genom att – för vissa miljöer – starkt bidra till extern finansiering av forskningen. Forskarna inom institutionens seminariemiljöer når i stor utsträckning ut i olika publika kanaler med sin forskning.

6 Sammanfattande rekommendationer och kommentarer

Nedan följer sakkunnigkommitténs rekommendationer på övergripande nivå (de mer ämnes- och miljöspecifika finns under respektive miljöbeskrivning):

- Principerna för fördelningen av internt stöd till seminariemiljöerna tycks bygga på olika logiker (t.ex. rättvisefördelning eller strategisk fördelning till redan starka miljöer eller miljöer där tillväxt önskas) som kan vara mer eller mindre framträdande. Det kan vara bra att synliggöra principerna för att säkerställa transparens.
- Stödet till de olika seminariemiljöerna bör anpassas utifrån miljöernas egna förutsättningar. Detta eftersom de varierar vad avser vilka styrkor och svagheter de har, samt hur etablerade de är som forskningsmiljö. En möjlig form av detta anpassade stöd kan vara att möjliggöra för en särskiljning mellan 1) seminariemiljöer som är mer löst organiserade, där det gemensamma seminariet är den viktigaste samlade aktiviteten och 2) forskningsmiljöer som ges större frihet att fördela resurser inom miljön och en tydligare organisation. Institutionen skulle med fördel kunna möjliggöra för seminariemiljöer att successivt verka för en högre grad av integrering av forskningsverksamheten i syfte att utvecklas till forskningsmiljöer genom riktade stödinsatser
- Utvärderingen finner att graden av forskningssamarbete såväl inom som mellan institutionens seminariemiljöer är relativt begränsad. Vidare finner vi indikationer på att en betydande andel av medarbetarna på institutionen har låg aktivitetsgrad inom forskningsverksamheten. Till bakgrund av detta föreslår sakkunnigkommittén att institutionen överväger möjligheter att stimulera till ökat samarbete mellan institutionens forskare, i första hand inom seminariemiljöerna och ämnena.
- Interna forskningsmedel fördelas i dagsläget i huvudsak till individer snarare än till miljöer. Samtidigt framhålls i självvärderingen och intervjuerna att institutionen strävar mot en utveckling av starka forskningsmiljöer och en ökad integrering mellan miljöer. I relation till detta föreslår sakkunnigkommittén att institutionsledningen överväger relationen mellan den nuvarande fördelningsmodellen och de mål som eftersträvas för att möjliggöra strategiska satsningar. En delvis prestationsbaserad modell i kombination med de strategiska satsningarna kan vara värt att prova.
- En komplett forskningsmiljö för hela IKS är en god ambition och framställs som ett villkor för att söka examensrätt för en gemensam forskarutbildning. Samtidigt visar den heterogena miljön att strävan efter en komplett miljö bör ske på lång sikt, samt att olika forskarmiljöer kan spela olika roll i processen vid olika tidpunkter. Det kan finnas behov av att utreda möjligheter att på olika sätt stödja de svagare forskningsmiljöerna.
- Självvärderingen påtalar (s 26) att studenter på grund- och avancerad nivå endast i begränsad utsträckning bereds möjligheter att engagera sig i olika aspekter på forskningsverksamheten. Sakkunnigkommitténs rekommendation är att IKS utformar en tydlig plan för hur studenter på samtliga nivåer kan erbjudas en större delaktighet i seminariemiljöerna.